

Утвърдил:  
Найден Тодоров  
Министър на културата

Приложение №1  
към Заповед № ...../.....2025 г.  
на министъра на културата

## **Програма „Технологично обновление, технологично оборудване и насърчаване на четенето, медийна и информационна грамотност в обществените библиотеки“**

Програмата „Технологично обновление, технологично оборудване и насърчаване на четенето, медийна и информационна грамотност в обществените библиотеки“ урежда условията, реда и критериите за предоставяне на средствата по чл. 1, ал. 5, т. 5.1.2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и в изпълнение на чл. 14 от ПМС № 13 от 29 януари 2024 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2024 г. за финансиране на проекти на държавни и културни организации и структури с цел създаване и развитие на културни продукти.

### **1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА**

Обществените библиотеки са образователни, информационни и културни институти с национално и местно значение, които събират, обработват, организират, съхраняват и предоставят за обществено ползване печатни и други произведения и информация, включително за книжовното и литературното културно наследство.

Библиотеките са поставени пред предизвикателствата в изключително бързоразвиващата се информационна действителност да бъдат равностойни участници и да продължат да изпълняват своята мисия в областта на популяризирането, разпространението и опазването на културата и просветата.

Всички обществени библиотеки разполагат с компютъризирани работни места (ккм), свързани с интернет за потребителите. Обновяването на компютърните системи и техническата база в най-големите обществени библиотеки е крайно наложително, тъй като хардуерното и софтуерното оборудване бързо остарява по отношение на предлаганата функционалност и не отговаря на непрекъснато повишаващите се изисквания към скоростта и обема на генерираната и обработвана информация.

Този процес дори се развива с по-бързи темпове от физическото остаряване, а е факт, че масово технологичното оборудване в библиотеките е достигнало пределна амортизация. Крайно належащо е и разширяване на работното поле на библиотечните екипи – развитие на съществуващите и добавяне на нови услуги, както във вътрешните дейности, така и при работата с обществеността.

Необходима е осезаема финансова подкрепа, с чиято помощ културните институти да бъдат равностойни участници в информационния пазар и да продължат да изпълняват своята мисия в областта на културата и образованието.

Насърчаването на четенето чрез създаването на културни продукти е надграждаща и обединяваща програма на създаването в предходните периоди проекти, подпомагащи културно-образователните и информационни дейности на различните видове обществени библиотеки в Република България. Създаването на нова, актуална програма за насърчаване на четенето и организирането на подкрепящи тази кампания инициативи, чрез които ще се създадат разнообразни и качествени културни продукти, е предизвикана от тревожните данни и констатации, които се представят от организации, пряко свързани с книгата и четенето.

Според проучване на асоциация „Българска книга“, 20% от анкетираните през изминалата година не четат, а най-голямата група нечетящи е на възраст до 30 години. Данните се потвърждават и от наскоро публикуваното изследване за същия период на „Маркет линкс“, в което се отбелязва също, че повече от половината анкетирани не са посетили нито едно културно събитие, а над 70% не са посещавали библиотека или литературно четене.

Тъй като информационната грамотност е умение за цял живот, обществените библиотеки са местата, които предлагат постоянна подкрепа на лицата за развитието на такъв тип умения с оглед и на непрекъснатото развитие на технологиите и начините на достъпване на информация в съвременното общество.

## **2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА**

Настоящата Програма за технологично обновление, технологично оборудване и насърчаване на четенето, медийна и информационна грамотност в обществените библиотеки има за цел изграждане на работещ и ефективен механизъм за разпределение на предвидените средства за дейности на обществените библиотеки, гарантиращ равнопоставеност и прозрачност. Този механизъм ще се реализира чрез публично обявена на интернет страницата на Министерството на културата процедура по провеждане на конкурсен принцип чрез подаване на проектни предложения.

Целите са свързани с конкретни дейности за създаване на условия за ползване на информацията в библиотеките от потребителите, както в библиотеките – чрез увеличаване и оптимизиране броя на компютъризираните работни места, свързани с Интернет и броя места, необходим за обучителни програми на регионалните библиотеки (международния норматив е: по 0,3 крм на 1 000 жители), така и извън тях – чрез осигуряване на технологично обновление и автоматизиране на библиотечните дейности, изграждане на база данни, развитие на адекватни политики за опазване на ръкописното и печатното културно наследство; създаване на нови и подобряване на съществуващи тематични образователни активности, дейности и инициативи, които подкрепят и насърчават четенето, достигайки до различни групи и възрасти от обществото.

Библиотеката има разнообразни потребители и потенциал да достигне до всички напречни секции на своята общност от деца до възрастни хора, както и до малцинствени групи и образователни и професионални нива и по този начин има възможност да развие информационна грамотност в цялата общност.

Програмата цели също насърчаване на четенето за доближаване на българската книга чрез различни форми на работа с нея чрез библиотеките до читателите, за промяна на негативната тенденция за „нечетящото“ общество. Използване на социалните мрежи и медии за популяризиране и ангажиране на подрастващите към четенето и за въздействие върху различни възрастови и социални групи. Цялостно подобряване на организационно-комуникационните дейности на библиотеките.

## **3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ**

- Подобен достъп до информационните масиви и бази данни в библиотеките;
- Проведени информационни срещи с потребителите за запознаване с разработени обучителни програми, свързани с използване на библиотеката и библиотечно-информационните услуги, на съвременните информационни технологии и Интернет;
- Развити устойчиви политики за архивиране на чувствителна дигитална информация с помощта на надеждни методи за съхранение;
- Формиране на центрове за запознаване на възрастни и деца с принципите на информационната и медийна грамотност;
- Повишени компетенции на библиотечните служители за използване на съвременни информационни технологии;
- Повишен интерес към прояви, организирани от библиотеките.

- Модернизиране и поддържане на среда, насърчаваща четенето, гарантиране на неговата достъпност;
- Укрепване на уменията за четене чрез съвременните стратегии за четене;
- Формиране на положително отношение към четенето, да се мобилизират всички участниците в тази индустрия за внедряване на култура на четене;
- Увеличаване на броя на читателите от всички възрастови групи, създаване на общество от креативни, критично мислещи, гражданско отговорни, образовани граждани, отворени към света и уважаващи основните ценности;
- Провеждане на проучвания от различен характер за ключовите компетентности и практики за четене на по-високо ниво; придобиване на информация за това как цифровите технологии предлагат потенциал за нови форми на четене и как преходът към цифрови медии действително отговаря на обещанието за подобряване на резултатите от обучението;
- Квалификация на библиотечния персонал за насърчаване на четенето и компетенциите;
- Повишаване на броя на посетителите на библиотеките.

#### **4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА**

Обхватът на Програмата е национален. Тя обхваща Национална библиотека „Св. Кирил и Методий“, регионални библиотеки и общински библиотеки, на територията на Република България и предвижда дейности за тяхното технологично обновление, технологично оборудване и насърчаване на четенето, медийна и информационна грамотност.

#### **5. БЮДЖЕТ НА ПРОГРАМАТА**

**Общ бюджет на Програмата: 2 800 000 лв.**

Максимален размер за кандидатстване на един проект:

- за Национална библиотека „Св. Кирил и Методий“ до 95 000 лв.;
- за регионални библиотеки до 75 000 лв. и
- за общински библиотеки до 55 000 лв.

#### **6. ДОПУСТИМИ И НЕДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ**

Допустими кандидати по Програмата са Национална библиотека „Св. Кирил и Методий“, регионални библиотеки, съгл. чл. 25 и чл. 27 от ЗОБ и общински библиотеки, съгл. чл. 32 и чл. 33 от ЗОБ, вписани в публични регистър на обществените библиотеки в съответствие с разпоредбите на чл. 10 от ЗОБ.

Нямат право на финансиране библиотеки, имат неизпълнени договорни задължения към Министерството на културата, имат публични задължения, с изключение на задълженията по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения, и библиотеки, чиито проект включва дейности, които са финансирани по друг проект, Програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.

#### **7. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА**

**7.1. Допустими дейности за технологично обновление и технологично оборудване:**

- Дейности по закупуване на: съвременна компютърна и периферна техника (нови компютри, периферни устройства, мобилни устройства, тъч-скрийн устройства, проектори, фото/видео/аудио техника и др.; съвременни технологични нововъведения като 3D принтери, 3D писалки, технологии за контрол (с поглед) и др.;

- Дейности за поддържане на оперативен масив от дигитална информация – необходимост от закупуване на сървъри за съхранение с оптимизиран капацитет спрямо дейностите и перспективите на съответната библиотеки;
- Закупуване на техника за дългосрочно офлайн съхранение на архивен масив от дигитална информация за подобряване сигурността и надеждността на данните (облачно съхранение, магнитни ленти-касети и твърди дискове – HDD);
- Закупуване на Киоск системи за презентационни цели в публични пространства;
- Закупуване на защита на библиотечния фонд RFID-системи за самообслужване (selfcheck) на читателското заемане/връщане;
- Закупуване на системи за видеоконферентна връзка за хибридни (онлайн и офлайн) срещи;
- Закупуване на Софтуерни лицензи– за управление на работния поток при дигитализация и за оптичното разпознаване на знаци или оптичен четец (OCR).

### **7.2. Допустими дейности за насърчаване на четенето:**

- Участие в маратона на четенето;
- Организиране на летни кампании за деца за насърчаване на четенето;
- Организиране и провеждане на различни читателски конкурси за насърчаване на четенето и развитие на креативността, като напр. конкурси за детско творчество, рисунка, разказ, есе или конкурси за възрастни, като напр. написване на криминален разказ, изработване на екслибриси и т.н.;
- Подобряване на достъпа в обществените библиотеки до дигитализирани библиотечни документи и осигуряване на електронни ресурси;
- Организиране на читателски клубове;
- Организиране на публични четения;
- Организиране на игри – алтернативен начин на представяне на информация за деца по един забавен начин. Разработване на занимателни образователни игри;
- Летни ателиета в библиотеката;
- Въвеждане на нови форми на преподаване и учене, основани на разказване на истории, куклен театър, игра на сенките и т. н.;
- Организиране на класически формати за насърчаване на четенето: прожекции с илюстрирани книги, ваканционни читателски клубове, книжни ралита и авторски четения. Творчески срещи за деца с любими детски автори, илюстратори, композитори и пр.;
- Библиотерапия/приказкотерапия;
- В обувките на другия – работата с „различните“ потребители – хората с увреждания, представители на различни етноси, хора в неравностойно положение;
- Работни срещи и кръгли маси, разискващи използване на ИКТ за развитие и поддържане на умения за ограмотяване и преподаване на цифрови умения;
- Допълнителна квалификация на библиотечни специалисти за работа в мултикултурна среда с децата и учениците от етнически малцинства;
- Провеждане на срещи и кръгли маси с потребителите от всички възрастови групи.

### **7.3. Допустими дейности за насърчаване на медийна и информационна грамотност в обществените библиотеки:**

- Провеждане на разяснителни кампании по въпросите на медийната и информационната грамотност, въз основа на съществуващите добри практики за насърчаване на медийната грамотност, за граждани на принципа на свободен достъп;
- Разработване и изготвяне на информационни материали и организиране на информационни дни за медийна и информационна грамотност;
- Провеждане на разяснителни кампании за информационна и медийна грамотност за деца, организиране на клубове;

- Запознаване със софтуерите, ползите и вредите от използването на дигиталното съдържание за целите на изкуствения интелект;
- Провеждане на форуми за информационна грамотност;
- Провеждане на тематични проучвания на потребителските интереси чрез анкети сред читателите на библиотеките;
- Организиране на дейности за обмяна на добри практики за запознаване с ползите и вредите от използването на изкуствения интелект, в т. ч. и работилници;
- Провеждане на кръгли маси по проблемите на информационната грамотност, насочени към учители и учениците от основен и среден курс, както и студенти.

## **8. НЕДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ**

Дейностите и средствата по Програмата не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния кандидат, подал проектно предложение/искане за финансиране.

Декларацията за недопускане на двойно финансиране е задължителен реквизит към документацията за кандидатстване. Тя се попълва по образец, утвърден от Министерство на културата, от директора на библиотеката, която кандидатства за финансиране по Програмата.

Не се подпомагат финансово проекти, които могат да доведат до уронване авторитета на българската държава или на нацията; приканват към война, расизъм, прояви на национализъм, религиозна омраза и национален сепаратизъм; насърчават към прояви на дискриминация; пряко или непряко подстрекават към агресия и пропаганда от политически или религиозен характер; които имат аморално съдържание и са свързани с нетрадиционни за обществото етични, морални и нравствени норми.

## **9. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ**

1. Разходи за закупуване на специализирани материали, консумативи и техника, /при необходимост/ за нуждите на проекта;
2. Разходи за обособяване или приспособяване на налични подходящи помещения/пространства в библиотеките за провеждане на мероприятията с използване на необходимата техника, средства и програми;
3. Разходи за придобиване на техника, софтуер, програмни продукти и приложимите лицензи за провеждане на мероприятията, в т.ч. за провеждане на информационните кампании, работни срещи, форуми и кампании;
4. Разходи за разработване на помагала и анкети и информационни материали, свързани с планираните мероприятия;
5. Разходи за организиране и провеждане на конкурси и състезания като част от проектните дейности.

## **10. НЕДОПУСТИМИ РАЗХОДИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ**

1. Консумативни разходи – телефонни разходи, вестници и списания, разходи с представителни цели (посрещане, престой и изпращане на гости и делегации, нощувки, развлекателни събития, екскурзии), банкови такси и др. еквивалентни;
2. Разходи за текуща дейност, ремонт и поддръжка на сгради, данъци, такси и др. еквивалентни.

## **11. СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА**

Изпълнението на проектите ще продължи до 30 ноември 2025 г.

## **12. МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО**

Финансирането на кандидатите по Програмата се извършва 100% авансово от Министерство на културата, след провеждане на конкурсна сесия на база одобрени проекти.

Финансовите средства за реализиране на дейностите по Програмата се предоставят от централния бюджет, в рамките на приетите разходи по чл. 1, ал. 5.1.2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г.

При неизпълнение на проектите и неприемане на отчета на одобрения кандидат, средствата се връщат в бюджета на Министерство на културата.

**Програмата не изисква съфинансиране от страна на кандидатите.**

### **13. РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ**

След нейното утвърждаване, Програмата се публикува на електронната страница на Министерство на културата.

Със заповед на министъра на културата се одобрява обявата за провеждане на конкурсната сесия по Програмата и документацията към нея. Одобрената обява и документацията към нея се публикуват на електронната страница на Министерство на културата.

Заявителите имат право да кандидатстват за финансиране с по един проект по една или повече от допустимите дейности, които да бъдат взаимно обвързани и в комплекс да допринасят за постигането на целите на проекта.

Документите се подават в 30 дневен срок, считано от деня след публикуване на обявата на електронната страница на Министерството на културата.

За кандидатстване за финансиране се подават следните документи:

1. апликационна форма по образец – Приложение № 1;
2. бюджет на проекта по образец – Приложение № 2;
3. декларация по образец, за липса на двойно финансиране - Приложение № 3;
4. декларация по образец, за липса на публични задължения – Приложение № 4.

### **14. НАЧИН ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ**

Проектните предложения за кандидатстване могат да бъдат подавани, съгласно условията на обявата, както следва:

➤ На хартиен носител в един екземпляр, на място в деловодството на Министерство на културата или чрез лицензиран пощенски оператор, като в тези случаи важи датата на изпращане, поставена на пощенското клеймо или датата на изпращане, поставена на разписката, издадена от куриерската служба. Всички копия на документи следва да са заверени с „Вярно с оригинала“, подписани от лицето, представляващо кандидатстващата организация и подпечатани с нейния печат.

### **15. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ**

1. Със заповед на министъра на културата се назначава експертна комисия за извършване на проверка за административно съответствие, допустимост и оценка на подадените проекти, като се определя срок за работата на комисията. Комисията се ръководи от председател и се състои от:

- а) трима представители на съответната специализирана дирекция;
- б) служител на министерството, притежаващ юридическо образование;
- в) представител на дирекция „Бюджет и финансово-счетоводни дейности“.

2. Всеки член на комисията попълва таблица за административно съответствие и допустимост (Приложение № 5).

3. При установяване на нередовности и непълноти в някои от документите председателят на комисията изпраща писмено уведомление на посочената от кандидата електронна поща за представяне на съответните документи в срок от 5 (пет) работни дни от датата на получаване на уведомлението.

4. При неотстраняване на нередовностите и непълнотите в указания срок, кандидатът не преминава към по-нататъшно разглеждане в следващия етап на конкурсната процедура.

5. Допуснатите и недопуснатите за участие проекти, както и причините за тяхното недопускане се посочват в протокол, изготвен от комисията.

6. Председателят на комисията предлага на министъра на културата да утвърди със заповед протокола по т. 5.

7. В 3-дневен срок от утвърждаване на протокола, информацията от протокола по т. 5 за допуснатите и недопуснатите кандидати се публикува на официалната интернет страница на Министерството на културата.

8. В три дневен срок, след публикуване на информацията по т. 7, комисията пристъпва към оценяване на проектите, допуснати до разглеждане въз основа на критериите от (Приложение № 6).

9. Членовете на комисията нямат право да разгласяват факти и обстоятелства, свързани с разглежданите проекти, за което подписват декларация за конфиденциалност по образец, съгласно (Приложение № 7).

10. Член на комисията, който е служител на кандидатстваща организация или институт или е свързано лице по смисъла на §1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на ДОПК, не присъства и не дава оценка при разглеждането на проект, представен от тази организация или институт, за което подписва декларация (Приложение № 8).

11. Заседанията на експертната комисия се насрочват от председателя на комисията, като при извънредни обстоятелства заседанията могат да бъдат провеждани онлайн.

12. За редовни се смятат заседанията на комисията, на които присъстват най-малко две трети от нейните членове.

13. Оценката на проектите се извършва, като всеки член на комисията попълва Таблица с критериите за оценка (Приложение № 6), в която посочва и мотивите за извършеното оценяване.

14. Всеки член на комисията дава от 1 до 5 точки за всеки от посочените критерии.

15. Средната обща оценка на всеки проект се формира от общия брой дадени точки, разделени на броя на членовете на комисията, които са оценили съответния проект. Оценката се закръгля до втория знак след десетичната запетая.

16. Финансират се проекти, получили над 20% (двадесет на сто) от максималния брой точки за проект.

17. Финансовите средства се разпределят по реда на класиране до изчерпване на определения бюджет за съответната сесия или с достигане на минималния изискуем брой точки.

18. Кандидатстващите проекти се разглеждат по реда на постъпването им.

19. Заседанията на комисията приключват с протокол, който съдържа:

1. списък на проектите, предложени за финансиране в табличен вид, с посочени получени точки и определена сума за финансиране;

2. списък на проектите в табличен вид, за които не се предлага финансиране, с посочени получени точки.

20. Протоколът по т. 19 се подписва от всички присъствали членове на комисията. Председателят на комисията с доклад, в който се описват постъпилите предложения, взетите решения, одобрените и неодобрените проекти, представя протокола пред министъра на културата за одобрение. Министърът на културата със заповед одобрява представения протокол.

21. Резултатите от конкурсната сесия се обявяват на интернет страницата на Министерството на културата в 3-дневен срок след утвърждаване на протокола по т. 19.

## **16. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТИТЕ:**

- Опит и капацитет на кандидата;

- Съответствие и обосновка на проектното предложение – доколко проектното предложение показва ясна връзка между поставените цели на проекта, предложените дейности и очакваните резултати;
- Финансова обосновка и бюджет – доколко необходими и финансово обосновани са категориите разходи;
- Проектът предвижда дейности за обновяване и създаване на условия за ползване на информацията в библиотеките от потребителите както в библиотеката, така и извън нея;
- Проектът предвижда дейности за осигуряване на технологично обновление и автоматизиране на библиотечните дейности, изграждане на собствени бази данни, опазване на ръкописното и печатно културно наследство, което да даде устойчиви резултати;
- Привличане и развитие на публики;
- Проектът допринася за подобряване на уменията за възприемане на информационния медиен поток и формиране на устойчивост срещу дезинформацията в българското общество.

## **17. СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИТЕ**

1. Съответната специализирана дирекция в Министерство на културата подготвя договорите за предоставяне на финансовите средства на одобрените кандидати.

2. Договорите задължително съдържат:

- предмет на договора, включващ основни параметри на проекта;
- срокове за реализация на проекта и реда за възстановяване на сумите при неизпълнение на договора;
- конкретни задължения и права на страните по договора;
- начин на отчитане;
- популяризиране на участието на Министерството на културата.

3. Цялата документация на одобреното проектно предложение се съхранява в архива на Министерство на културата. Предоставените проектни предложения не подлежат на връщане.

## **18. ОТЧИТАНЕ И КОНТРОЛ**

1. Цялостната дейност по контрола на изпълнението на проектите и сключените договори, се извършва от съответната компетентна специализирана дирекция в Министерство на културата.

2. Срокът за изпълнение на проекта при извънредни обстоятелства може да се удължава по предложение на директора на компетентната специализирана дирекция, въз основа на мотивирано искане от изпълнителя по договора, подадено не по-късно то 14 дни преди крайната дата за приключване на проекта и сключен анекс към договора.

3. Изпълнението на подкрепените проекти се отчита съгласно условията и сроковете, посочени в договора.

4. Служители, определени от директора на специализираната дирекция приемат окончателното изпълнение на предмета на договора.

5. След запознаване и приемане на отчета, директорът на специализираната дирекция го предоставя в дирекция „Бюджет и финансово-счетоводни дейности“ за приключване на договора.

6. При отчитане на изпълнението на проектите се прилагат разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 година, Закона за публичните финанси, Закона за счетоводството и всички действащи нормативни актове, свързани с ефективното управление на публични финанси.

## **19. РЕЖИМ НА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ**



Целта на Програмата „Технологично обновление, технологично оборудване и насърчаване на четенето, медийна и информационна грамотност в обществените библиотеки“ е свързана с дейности за създаване на условия за ползване на информацията в библиотеките от потребителите, както в библиотеките – чрез увеличаване и оптимизиране броя на компютъризираните работни места, свързани с Интернет и броя места, необходим за обучителни програми на регионалните библиотеки, така и извън тях – чрез осигуряване на технологично обновление и автоматизиране на библиотечните дейности, изграждане на база данни, развитие на адекватни политики за опазване на ръкописното и печатното културно наследство; създаване на нови и подобряване на съществуващи тематични образователни активности; дейности и инициативи, които подкрепят и насърчават четенето, достигайки до различни групи и възрасти от обществото, както и дейности и активности, свързани с насърчаване на медийната и информационната грамотност.

Финансирането на обществените библиотеки по настоящата Програма **не представлява държавна помощ**, тъй като не е изпълнен вторият критерий за наличие на държавна помощ от „теста за държавна помощ“ по чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, а именно **подпомагане на стопанска дейност на предприятие.**

#### **Чл. 107, параграф 1 от ДФЕС**

Освен когато е предвидено друго в Договорите, всяка **помощ, предоставена от държава-членка или чрез ресурси на държава-членка**, под каквато и да било форма, **която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията** чрез поставяне в **по-благоприятно положение** на определени **предприятия или производството на някои стоки**, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с вътрешния пазар.

Съгласно чл. 23 от Конституцията на Република България, държавата създава условия за свободно развитие на науката, образованието и изкуствата и ги подпомага. Тя се грижи за опазване на националното историческо и културно наследство, в т. ч. и книжовното наследство.

Културното наследство обхваща нематериалното и материалното недвижимо и движимо наследство като съвкупност от културни ценности, които са носители на историческа памет, национална идентичност и имат научна или културна стойност. Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за културното наследство (ЗКН), културните ценности са обществено достояние и се ползват със закрила от държавни и общински органи в интерес на гражданите на Република България.

Във връзка с разпоредбите на Известието на ЕК относно понятието държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от ДФЕС **Европейската комисия (ЕК/Комисията) не разглежда като държавна помощ публично финансиране на дейностите в областта на културата или за опазване на културното наследство, които са достъпни за обществеността безвъзмездно, преследват чисто социална и културна цел, чието естество е нестопанско.** Голяма част от дейностите по опазване на културното или историческото наследство **обективно са незаменяеми и поради това изключват наличието на истински пазар.** Според Комисията тези дейности **отговарят на критериите за нестопанско естество.**

В съответствие с Известието и разясненията на ЕК по прилагане на **т. 17 и 18 от раздел „Упражняване на публичните правомощия“**, **икономическата дейност и упражняването на публична власт са „неделими по своя характер“**, т.е. когато **икономическата дейност е необходима за упражняването на публичната власт, дейностите като цяло не се считат за икономически характер.** Същото важи и за случаите, в които икономическата дейност не е абсолютно необходима за упражняването на публична власт, а я улеснява или я подкрепя (дело C-113/07 P Selex System Integrati срещу Комисията).

**Кандидатите по настоящата Програма са обществените библиотеки по Закона за обществените библиотеки, които са дефинирани като образователни, информационни и културни институти с национално и местно значение, които събират, обработват, организират, съхраняват и предоставят за обществено ползване печатни и други произведения и информация, включително за книжовното и литературното културно наследство. Обществените библиотеки осигуряват правото на гражданите на равнопоставен и свободен достъп до библиотечно-информационното обслужване. Те съдействат за изграждането на гражданското и информационното общество.**

**Те изпълняват преди всичко функции от неикономически характер и попадат извън обхвата на правилата за държавни и минимални помощи.** В тази връзка, доколкото изпълняваните от тях дейности, които имат икономически характер, са неделими от упражняването на основната им функция, те остават свързани с упражняването на тези правомощия. Предоставяните по Програмата средства ще бъдат свързани с изпълнението на фундаменталната мисия на библиотеките да съхраняват, опазват и предоставят широк достъп до книжовното наследство, както и да изпълняват образователни функции.

Дейностите по Програмата имат също за цел да подкрепят служителите на библиотеките за осъществяване на основните им неикономически задачи. В същото време, образователните функции на кандидатите, се свеждат и до организирането на дейности, които са пряко свързани с основните им функции относно съхранението и предоставянето на културното наследство.

В допълнение и съответствие с Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, *някои дейности, свързани с опазването на културното наследство, могат да бъдат организирани по нетърговски начин и поради това са от нестопанско естество, съответно публичното финансиране може да не представлява държавна помощ.* В Известието се отбелязва, че Комисията счита, че публичното финансиране на дейностите в областта на културата или за опазване на културното наследство, които са достъпни за обществеността безвъзмездно, преследват чисто социална и културна цел, чието естество е нестопанско. В този смисъл, фактът, че от посетителите на обществената библиотека или от ползвателите на нейните услуги, се изисква да плащат някаква сума, която покрива само една малка част от реалните разходи, не променя нестопанското естество на тази дейност, тъй като платената сума не може да се счита за истинско възнаграждение за предоставената услуга.

**Предвид гореизложеното с настоящата Програма се финансират приоритетно неикономически дейности и при необходимост допълващи икономически дейности в ограничен размер, поради това не се нарушава чл. 107 от ДФЕС, следователно финансирането по Програмата попада извън обхвата на правилата за държавни и минимални помощи.**

**АПЛИКАЦИОННА ФОРМА****I. Основни данни за кандидата:**

<b>Кандидатстваща библиотека</b>	
<b>ЕИК, БУЛСТАТ</b>	
<b>№ в информационния регистър на обществените библиотеки</b>	
<b>Наличие на регистрация по ЗДДС (отговаря се с ДА/НЕ)</b>	

<b>Представяващо лице (три имена и длъжност)</b>	
<b>Телефон за контакт</b>	
<b>Електронна поща</b>	
<b>Интернет страница</b>	
<b>Банка, IBAN, BIC</b>	

<p><b>Опит и капацитет на кандидата в подобни проекти</b>  <i>(Опишете дали сте управлявали и/или участвали в изпълнението на проекти със сходни или идентични дейности на проектното предложение, финансирани по националния бюджет, бюджета на ФМ на ЕИП, бюджета на ЕС или друга донорска програма. Разполагате ли с екип с необходимия професионален опит за управление и реализиране на проекта.)</i></p>	
--	--

## II. Основна информация за проекта

### 1. Заглавие на проекта

### 2. Кратко описание/резюме на проекта

### 3. Място на реализация

### 4. Срок за реализация / Времетраене

*месец/ година/ - / месец/ година/*

### 5. Размер на исканите средства от Министерство на културата

*(в лева, с ДДС)*

### III. Екип на проекта

(Ръководител, координатор, счетоводител, организатор и т.н. – според спецификата на проекта. При необходимост копирайте таблицата нужния брой пъти)

Име по документ	
Позиция по проекта	
Квалификация и отговорности	
Телефон за връзка	
e-mail	

Име по документ	
Позиция по проекта	
Квалификация и отговорности	
Телефон за връзка	
e-mail	

Име по документ	
Позиция по проекта	
Квалификация и отговорности	
Телефон за връзка	
e-mail	

## IV. Подробна информация за проекта

### 1. Цели

*(опишете общите и специфичните цели на проекта, съобразени с целите на програмата)*

### 2. Подробно описание на проекта и обосновка

*(опишете подробно обхвата и значимостта на проекта, изяснете как той допринася по конкретен и последователен начин за постигането на предвидените по Програмата резултати)*

### 3. Дейности по проекта

(При необходимост копирайте таблицата нужния брой пъти)

Наименование	
Описание	
Начин на изпълнение	
Очакван резултат	
Финансова обосновка на разходите (описва се за <u>всеки вид разход</u> , необходим за изпълнение на дейността)	

### 4. График на дейностите

(опишете предвидените в проекта дейности със сроковете за тяхната реализация)

--

## **5. Очаквани резултати**

*(представете планирания ефект от въздействието на проекта с оглед очакваните резултати)*

## **V. Приложения** *(задължително се представят от кандидата)*

1. Бюджет – Приложение № 2 *(задължително се подава в Excel формат и на електронен носител (диск или флаш памет);*
2. Декларация за липса на двойно финансиране – Приложение № 3
3. Декларация за липса на публични задължения – Приложение № 4;

**Име и подпис на лицето,  
представляващо организацията:**

**Дата:**

\_\_\_\_\_



## БЮДЖЕТ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Кандидат:

Наименование на проекта:

Съставете бюджет за цялата продължителност на предложението в съответствие с подробното описание на дейностите и план-графика :

**НЕПОПЪЛНЕНИТЕ РЕДОВЕ СЕ ИЗТРИВАТ!**

**КОГАТО ЛИПСВАТ РЕДОВЕ ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИ И РАЗХОДИ, ТАКИВА СЕ ДОБАВЯТ!**

Разход	Мерна единица	Количество	Единична цена	Сума (2x3)	Искана сума	Изпълнител/оферта
A	1	2	3	4	5	7
<b>Технологично обновление и технологично оборудване</b>						
Дейност						
Разходи за.....				0	#REF!	
Разходи за.....				0	#REF!	
Разходи за.....				0	#REF!	
Разходи за.....						
Разходи за.....				0	0	
Разходи за.....				0	#REF!	
<b>Общо по дейност</b>				<b>0</b>	<b>#REF!</b>	
<b>ВСИЧКО</b>				<b>0</b>	<b>#REF!</b>	
<b>Насърчаване на четенето</b>						
Дейност						
Разходи за.....				0	#REF!	
Разходи за.....				0	#REF!	
Разходи за.....				0	#REF!	
Разходи за.....						
Разходи за.....				0	#REF!	
Разходи за.....				0	#REF!	
<b>Общо по дейност</b>				<b>0</b>	<b>#REF!</b>	
<b>ВСИЧКО</b>				<b>0</b>	<b>#REF!</b>	
<b>Насърчаване на медийна и информационна грамотност в обществените библиотеки</b>						
Дейност						
Разходи за ...				0	0	
Разходи за ...				0	0	
Разходи за ...				0	0	
Разходи за ...				0	0	
<b>Общо по дейност</b>				<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>ВСИЧКО</b>				<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Обща стойност на предложението</b>				<b>0</b>	<b>#REF!</b>	

Кандидат:

/Име и подпис на лицето, което представлява кандидата/

Дата:

**ДЕКЛАРАЦИЯ**

Долуподписаният/ата:

.....

*(име, фамилия)*

в качеството ми на ..... На .....

.....

*(вид и пълно наименование на обществената библиотека)*

гр./с.....,община.....,област.....

**Декларирам, че:**

Дейностите, за които кандидатства представляваната от мен  
„.....“;

*(вид и пълно наименование на обществената библиотека)*

не са финансирани по други национални програми за развитие на културата, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми.

Дата на деклариране: .....

Декларатор:.....

*(подпис, печат)*

## ДЕКЛАРАЦИЯ НА КАНДИДАТА

Долуподписаният/-ата \*

\_\_\_\_\_  
(собствено, бащино и фамилно име)

ЕГН \_\_\_\_\_,

в качеството си на \_\_\_\_\_

на \_\_\_\_\_, вписана в  
(наименование на кандидата)

търговския регистър на Агенцията по вписванията под единен идентификационен код № \_\_\_\_\_, със седалище \_\_\_\_\_ и адрес на управление \_\_\_\_\_, - кандидат по Програма „Технологично обновление, технологично оборудване и насърчаване на четенето, медийна и информационна грамотност в обществените библиотеки“

## ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ :

Декларирам, че:

1. Представляваният от мен кандидат:

1.1. Няма задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към общината по седалище на Министерство на културата и към общината по седалището на кандидата, или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установен.

1.2. Няма публични задължения, с изключение на задълженията по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения.

Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

\_\_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ г.

ДЕКЛАРАТОР: \_\_\_\_\_

(дата)

\* Декларацията се подписва от лицата, които представляват кандидата, лицата, които са членове на управителни и надзорни органи на кандидата и други лица със статут, който им позволява да влияят пряко върху дейността на предприятието по начин, еквивалентен на този, валиден за представляващите го лица, членовете на управителните или надзорните органи.

**ТАБЛИЦА**  
**ЗА ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ДОПУСТИМОСТ НА**  
**ПОДАДЕНИ ПРОЕКТИ**

№	КРИТЕРИИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ	ДА	НЕ
1.	Проектът е представен в определения срок		
2.	Кандидатът отговаря на изискванията за допустимост, посочени в Програмата		
3.	Подадена е апликационна форма (Приложение № 1)		
4.	Приложени са всички изискуеми приложения, посочени в Програмата		
5.	Попълнени са всички части, точки и подточки на апликационната форма		
6.	Исканите средства отговарят на максималния размер на финансиране, посочени в раздел 5 „Бюджет на програмата“ на Програмата		
7.	Данните, попълнени в апликационната форма (Приложение № 1) съответстват на тези в бюджета (Приложение № 2)		
8.	Други		

Дата:

Комисия:

1....., подпис.....;

/три имена/

2.....,подпис.....;

/три имена/

3.....,подпис.....;

/три имена/

4.....,подпис.....;

/три имена/

5.....,подпис.....

/три имена/

**ТАБЛИЦА С КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА**

<b>№</b>	<b>КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА</b>	<b>Брой точки от 1 до 5 точки</b>
1.	Опит и капацитет на кандидата.	<b>от 1 до 5</b>
2.	Съответствие и обосновка на проектното предложение – доколко проектното предложение показва ясна връзка между поставените цели на проекта, предложените дейности и очакваните резултати.	<b>от 1 до 5</b>
3.	Финансова обосновка и бюджет – доколко необходими и финансово обосновани са категориите разходи.	<b>от 1 до 5</b>
4.	Проектът предвижда дейности за обновяване и създаване на условия за ползване на информацията в библиотеките от потребителите както в библиотеката, така и извън нея.	<b>от 1 до 5</b>
5.	Проектът предвижда дейности за осигуряване на технологично обновление и автоматизиране на библиотечните дейности, изграждане на собствени бази данни, опазване на ръкописното и печатно културно наследство, което да даде устойчиви резултати.	<b>от 1 до 5</b>
6.	Привличане и развитие на публики.	<b>от 1 до 5</b>
7.	Проектът допринася за подобряване на уменията за възприемане на информационния медиен поток и формиране на устойчивост срещу дезинформацията в българското общество.	<b>от 1 до 5</b>

\*\*\*

*Степен на убеденост/увереност на оценяващия относно изпълнението на конкретния критерий:*

<b>1</b>	<b>много слаба</b>
<b>2</b>	<b>слаба</b>
<b>3</b>	<b>задоволителна</b>
<b>4</b>	<b>добра</b>
<b>5</b>	<b>много добра</b>

Мотиви за извършеното

оценяване:.....  
.....  
.....

Дата:

Име и подпис на оценяващия:.....

## ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаният/а \_\_\_\_\_

член на експертната комисия, назначена със заповед № \_\_\_\_\_

на министъра на културата

### ДЕКЛАРИРАМ,

че няма да разпространявам информация, станала ми известна при провеждането на конкурсна сесия за финансиране на проекти по Програма „Технологично обновление, технологично оборудване и насърчаване на четенето, медийна и информационна грамотност в обществените библиотеки“.

Всички факти и сведения, станали ми известни при или по повод изпълнение на задълженията ми, свързани с участието в заседанието на експертната комисия ще пазя като служебна тайна.

Дата:.....

**ДЕКЛАРАТОР:** \_\_\_\_\_

## ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаният/а \_\_\_\_\_

в качеството си на член на експертната комисия, назначена със заповед № \_\_\_\_\_ на министъра на културата.

ДЕКЛАРИРАМ, че:

1. Не съм/съм\* свързано лице по смисъла на §1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителен процесуален кодекс<sup>1</sup> с лице, осъществяващо

- \_\_\_\_\_
- <sup>1</sup> "Свързани лица" са:
- а) съпрузите, роднините по права линия, по съребрена - до трета степен включително; и роднините по сватовство - до втора степен включително, а за целите на чл. 123, ал. 1, т. 2 - когато са включени в общо домакинство;
  - б) работодател и работник;
  - в) съдружниците;
  - г) лицата, едното от които участва в управлението на другото или на негово дъщерно дружество;
  - д) лицата, в чийто управителен или контролен орган участва едно и също юридическо или физическо лице, включително когато физическото лице представлява друго лице;
  - е) (доп. - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете или акциите, издадени с право на глас в дружеството. За целите на дял първи, глава осма "а" размерът на участието по буква "е" е 25 на сто от дяловете или акциите, издадени с право на глас;
  - ж) лицата, едното от които упражнява контрол спрямо другото;
  - з) лицата, чиято дейност се контролира от трето лице или от негово дъщерно дружество;
  - и) лицата, които съвместно контролират трето лице или негово дъщерно дружество;
  - к) лицата, едното от които е търговски представител на другото;
  - л) лицата, едното от които е направило дарение на другото;
  - м) лицата, които участват пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на друго лице или лица, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните;
  - н) (нова - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) местно и чуждестранно лице, с което местното лице е сключило сделка, ако:
    - аа) чуждестранното лице е регистрирано в държава, която не е страна - членка на Европейския съюз, и в която дължимият подоходен или корпоративен данък върху доходите, които чуждестранното лице е реализирало или ще реализира в резултат на сделките, е с повече от 60 на сто по-нисък от подоходния или корпоративния данък в страната, освен ако местното лице не представи доказателства, че чуждестранното лице дължи данък, който не е обект на преференциален режим, или че чуждестранното лице е реализирало стоките или извършило услугите на местния пазар, и
    - бб) държавата, в която е регистрирано чуждестранното лице, отказва или не е в състояние да обмени информация относно осъществените сделки или отношения, когато е налице сключена и влязла в сила международна данъчна спогодба.
- За чуждестранно лице по смисъла на тази разпоредба се смята и всяко юридическо лице, независимо дали е местно за Република България, или не, върху което контрол упражнява лице, отговарящо на условията по букви "аа" и "бб".
- За местни лица по смисъла на тази разпоредба се смятат и чуждестранните юридически лица, извършващи дейност в страната чрез място на стопанска дейност, и чуждестранните физически лица, реализиращи доходи от източник в страната чрез определена база за сделки, осъществени чрез мястото на стопанска дейност или определената база;
- о) (нова - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) собствениците на местното юридическо лице и чуждестранното лице в случаите по буква "н".



ръководство или други служители в следните организации и институти, кандидатстващи в настоящата сесия.

<b>Наименование на организацията и института</b>	<b>Наименование на проекта</b>

2. Имам икономически, научен или друг интерес от работата на следните кандидатстващи организации и институти:

<b>Наименование на организацията и института</b>	<b>Наименование на проекта</b>

\*Невярното обстоятелство по т. 1 се зачертава.

Дата:.....

**ДЕКЛАРАТОР:** \_\_\_\_\_